

d o m nesprávnosti a neúplnosti učiněného udání jakož i že škoda tou okolností, o které nesprávné neb neúplné udání bylo učiněno, nebyla ani způsobena ani zvětšena«, neboť § 31 čís. 1 pojišťovacích podmínek stanoví, že nárok na náhradu zaniká, jestliže pojištěný jednal ve zlém úmyslu proti předpisům § 5. Z toho patrno, že se vyžaduje, jak správně odvolací soud rozpoznal, a jak žalovaná strana sama doznala, obmyslnost pojistníka. Druhý důvod, upírající požární náhradu jest upraven zákonem v § 32, jenž jest podle § 167 čís. 17 zákona účinným a podle § 42 zákona nutícím pravidlem potud, že nesmí býti změněn v neprospěch pojistníka. Tohoto důvodu se však zřejmě nedotýká § 5 všeobecných pojišťovacích podmínek, ani svým obsahem, ani svým nadpisem »příhláška k pojištění«, nýbrž § 31 všeobecných pojišťovacích podmínek a jsou tyto potud účinné, pokud neodporují ustanovením §§ 32 a 42 zákona. Ztráta nároku nastává však podle § 31 všeobecných pojišťovacích podmínek, jestliže pojištěný podle čís. 6 zlomyslně nebo z hrubé neobalosti zjištění škody zamezil nebo znesnadnil nebo čís. 7) při vyšetřování škody se provinil podvodným udáním neb zatajením, zejména jestliže podstatně přehání výši škody, jakož i udává, že zničeny aneb poškozeny byly předměty, kterých tu před škodou nebylo. Tato ustanovení nejsou pojistníku nepříznivější, než § 32 odstavec 3 zákona, a právem z nich jest odvozovati, že prvním předpokladem ztráty nároku na pojistné jest obmyslnost pojistníkova.

Čís. 12400.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Přidávání knih ke zboží (střížnímu), zaslanému zákazníkům, nelze považovati za jednání přičící se dobrým mravům soutěže, je-li prodáváno jen dobré a hodnotné zboží a prodatel se spokojuje s normálním ziskem (jeho zisk jest menší o cenu přídávku). Jest však jednáním, přičícím se dobrým mravům, lákal-li prodatel na úkor svých soutěžitelů kupitele přídávkem knih ke koupi zboží méněhodnotného za ceny, jež neodpovídají jeho kvalitě a v nichž dochází i on náhrady za přidané, laicně nakoupené knihy.

(Rozh. ze dne 25. února 1933, Rv I 1879/31.)

Žalovaný, majitel textilního podniku, uveřejnil v časopise K. tento inserát: »Překvapení za překvapením. Statisíce odběratelů zná náš podnik. Nemusíme tedy naše podniky chváliti. Můžeme-li koupiti celé vagony knih, rozdati z důvodů reklamních naším odběratelům, tedy každý ví, že jsme podnikem velkým, jedinečným v republice. Kdo objednává dobírkou nejméně jednu serii našeho reklamního zboží, obdrží v balíčku 10 svazků zábavních knížek ke čtení pro celou zimu úplně zdarma. Kdo zaplatí předem poštovní poukázkou nejméně jednu serii, obdrží dvacet svazků úplně zdarma. Při placení předem napište čísla objednaných serií na ústřížek poukázky. Kdo objedná dobírkou nejméně dvě serie, obdrží také 10 svazků knih a ještě jednu velkou knihu, obsahující 25 humoresek s 80 obrázky. Kdo zaplatí předem nejméně 2 serie, obdrží všechny knihy uvedené a mimo toho nádhernou »kuchařskou

knihu«, spojenou s lékařskou knihou a herbářem léčivých rostlin. V knize je více osmibarevných obrázkových příloh, a je v krabici a v nádherné vazbě. Kdo objedná serii, ať již pro sebe, aneb pro známé, nejméně za 200 Kč najednou dobírkou, aneb předem placené, obdrží všechny knihy výše uvedené, a ještě na dámské šaty, aneb na proužkové kalhoty úplně zdarma. Dárek si můžete určit. Balné a daň z obratu nečítáme. Vzory všech serií jsou moderní a zboží bezvadné, zaručené.»

Žalobou, o níž tu jde, domáhalo se obchodní gremium v H. na žalovaném, by bylo uznáno právem, že žalovaný uveřejnil inseráty, v nichž rozšiřoval veřejně o svém podniku údaje, že jde o podnik veliký, jedinečný v republice, který může nakoupiti celé vagony knih a rozdati z důvodů reklamních odběratelům, že statisíce odběratelů zná podnik žalovaného, nabízel zboží tak, že při nízké ceně sliboval ještě hodnotné dárky, vychvaluje zvlášť hodnotnost těchto dáreků a přídavek, spočívajících v knihách nebo ve zboží textilním, ač při ceně zboží a obvyklém zisku musilo jíti o zboží nehodnotné, a tím jednak se dostal v hospodářském styku v rozpor s dobrými mravy soutěže jednáním, způsobilým poškoditi soutěžitele, jednak veřejně rozšiřoval o poměrech vlastního podniku údaje, které jsou způsobilé oklamati a zjednati tím podniku na úkor jiných soutěžitelů přednost při soutěži, že žalovaný jest povinen zdržeti se jednání a údajů takových pod exekucí.

Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Důvody: Žalobkyně opírá žalobu o § 1 a 2 zákona o nekalé soutěži. Tu především jest se zmíniti o legitimaci žalující strany k žalobě. Žalující strana jest Obchodní gremium, tedy zájmovou korporací, povolanou hájiti zájmy soutěžitelů, kteří náležejí v obor jeho působnosti, činem rušebním dotčené. Tím jest dáno jeho oprávnění k žalobě podle § 15 a 34 zákona o nekalé soutěži. Pokud jde o věc samu, opírá žalující strana žalobu o inseráty uvedené v časopisu K. Podle § 2 zákona o nekalé soutěži dopouští se nekalé soutěže, kdo veřejně učiní, nebo rozšiřuje o poměrech vlastního, nebo cizího podniku údaje, které jsou způsobilé oklamati a zjednati tím podniku tomu na úkor jiných soutěžitelů přednost při soutěži. A právě o to žalující strana nárok žalobní opírá. Podle doslovu citovaného zákonného ustanovení vyžaduje se především: 1. Reklama musí být veřejná (časopisy, letáky, prospekty), 2. musí jíti o údaj (projev), 3. údaj ten musí být učiněn, nebo rozšiřován, 4. musí být klamavý, 5. na úkor jiných soutěžitelů. Za základ rozhodnutí jest položit jen inseráty v časopise K., poněvadž o ty se žaloba opírá, a také nález rozsudečný, jak jej navrhuje žalobce. A tu z obsahu uvedených inserátů jde nade vši pochybnost, že inserátem tím provedena byla reklama veřejná, an inserát byl uveřejněn v časopisu. Pokud jde o druhou podmínku, totiž o údaj, je dále prokázána obsahem inserátů, neboť insert ten má na konci označení »Pavel R.« a žalovaný přiznává, že inseráty ty dal uveřejnit. Z toho také jde, že je tu i další podmínka ad 3., že údaj učiněn byl, a že byl rozšiřován, právě proto, že šlo o časopis. Jde dále o to, zdali údaje v inserátu tom byly klamavé. A tu soud má za to, že jest přihlížeti k průměrnému vzdělání a chápavosti právě těch kruhů zákaznických, které inserát ten mohou dostati do rukou. Nerozhoduje úsudek jednotlivého zákazníka. Klamavým jest zpravidla údaj nesprávný. V tom směru zejména vytýká strana žalující, že žalovaný

v inserátu závod svůj označuje jako jedinečný, a že podnik jeho zná statisíce odběratelů, a že jde o závod, který může nakoupiti celé vagony knih a rozdati. V tom směru má především soud za prokázáno posudkem Ústředny československých obchodních a živnostenských komor v Praze, že o jedinečnosti podniku žalované strany v Československé republice nemůže býti řeči. Soud připojuje se plně k tomuto posudku, neboť uvedená ústředna zajisté jest korporací, která zná charakter podniků v republice a jest tudíž způsobilá v uvedeném směru posouditi, zda-li závod žalovaného lze považovati za jedinečný. V tom směru podporován jest posudek ten i posudkem znalců, kteří rovněž uvádějí, že reklama žalovaného, že je to jedinečný textilní závod v republice, vymyká se reálnému způsobu reklamy a soutěže. Tito znalci posudek svůj založili o vlastní názor, který seznali prohlídkou závodu žalovaného. Nelze pochybovati o tom, že dle toho, co uvedeno v obou inserátech časopisu K. šlo o přehnanou reklamu, zejména pak o údaje o rozsahu závodu žalovaného (jedinečný, statisíce odběratelů), které nejsou ani pravdivé, takže je samozřejmé, že tu jde o klamavé udání, které je způsobilé poškoditi jiné obchodníky s textilním zbožím, tedy soutěžitele, kteří takové přehnané reklamy ne užívají. Z uvedených okolností však také jde a nabyl soud o tom úplného přesvědčení, že i nabízené zboží bylo nereelní, neboť zboží neodpovídalo své hodnotě co do ceny požadované a že proto také i přikládání dárků, pokud se týče slibování jich, bylo plus pro žalovaného, které směřovalo k získávání konsumentů. I to bylo na úkor jiných konkurentů, kteří, prodávajíce hodnotné zboží, za takové ceny jako žalovaný nabízet nemohli. Podle toho všeho jest nárok žalobní úplně odůvodněn v těch rozměrech, jak v žalobním žádání jest uveden, neboť soud má za to, že tu jsou podmínky § 2 zákona o nekalé soutěži, a že se také žalovaný svou reklamou dostal v rozpor s dobrými mravy soutěže svým jednáním. Že uvedená inserce, tedy jednání žalovaného, jest způsobilým poškoditi soutěžitele, je na bílé dni, neboť v kruzích odběratelů, k nimž nutno přihlížeti, bude rozhodovati vždy lákavá nabídka zboží udánlivě levného a ještě s přídavkem. To zejména je možno při zákaznických kruzích průměrného vzdělání a chápavosti, jako mohou být odběratelů partií textilního zboží, a k tomu se připomíná, že není třeba, by tu nastalo již skutečné poškození soutěžitele, nýbrž stačí možnost přivoditi poškození soutěžitele a možnost ta tu je, jak již vylíčeno. Uvedenou insercí v zákaznických vzbuzována byla nesprávná domněnka, že se jim ve zboží s připojeným dárkem dostává zvláštní výhody, když ve skutečnosti dodáno bylo zboží jakosti podřadné. Ježto jsou tu všechny náležitosti nekalé soutěže dle §§ 1 a 2 čis. 1 zákona o nekalé soutěži, bylo žalobě vyhověno. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Odvolání vytýká, že prvý soud neprávem shledal inserát klamavým, poněvadž uveřejněn byl prý v časopise K., jenž je určen svým obsahem pro vyšší vrstvy společenské, které nadsázkám inserátů doslovně nevěří, a poněvadž dále výraz »jedinečný« v inserátě použitý míněn byl v tom směru, že žalovaný je prvním obchodníkem používajícím reklamy knihami. I když se nehledí k tomu, že podle spisového materiálu žalovaný stejně po případech podobné inseráty uveřejňoval i v jiných časopisech, a přihlédne se v rámci žaloby jen k časopisu K., nemůže odvolací soud sou-

hlasiti s tvrzením odvolání, že časopis ten předpokládá čtenářstvo větší inteligence a vyššího duševního stylu, neboť větší majetnost pokud se týče sensacektivost není k tomu nikterak nutnou podmínkou, ale kromě toho inserát sám není upraven způsobem tak dryáčnickým, by se již předem zbavoval vši důvěryhodnosti a je ve svém znění přece jen způsobilým vzbuditi i u průměrného kritičtějšího čtenáře dojem většího závodu, který si může dovoliti z důvodů reklamních obdarovati své odběratele hodnotnými knihami vedle hodnotného zboží, neboť z inserátu nikdo nevyčte, že jde na jedné straně o knihy vyřazené, patrně na váhu kupované, a na druhé straně o zboží méněhodnotné, které nesnese předchozí prohlídky a právě proto jen dobírkou (proti zaplacení) předem se prodává. Také další výtky odvolání, že v souzeném případě nelze použítí § 1 zák. o nek. soutěži, ježto paragraf ten jest pouhým jakýmsi úvodem k zákonu, nestanovícím samostatnou skutkovou podstatu nekalé soutěže, a že přidávání knih není vůbec nekalou soutěží, není podstatna. § 1 zák. o n. s. je podle jednotného názoru judikatury a literatury subsidierní normou, určenou pro všechny případy nekalé soutěže, na něž nelze aplikovati žádného z následujících ustanovení speciálních a žalovaným praktikované nabízení knih zdarma odběratelům jedné neb více inserovaných serií je nekalou soutěží proto, že láká na úkor svých konkurentů kupce přídavkem knih ke koupi zboží méněhodnotného za ceny, které neodpovídají jeho kvalitě a v nichž dochází on sám i náhrady za přidané, lacině nakoupené knihy, takže knihy ty nejsou jen jakousi slevou ze skutečné pravé ceny zboží ve prospěch kupců, nýbrž klamavým zastřením pravé jeho hodnoty, jímž se kupci lákají na úkor jiných soutěžitelů.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Odvolací soud posoudil věc po právní stránce úplně správně, obzvláště pokud se týče klamavosti pozastaveného inserátu a pokud jde o poměr § 1 zákona o nekalé soutěži k ostatním skutkovým povahám nekalé soutěže v zákoně vytčeným. V tomto směru se dovolatel poukazuje na příslušné odůvodnění napadeného rozsudku a na rozhodnutí nejvyššího soudu sb. č. 10521, jímž byla vyslovena zásada, že povšechná doložka § 1 cit. zákona sama o sobě jest samotnou a všeobecnou normou. Přidávání knih ke zboží zákazníkům zaslanému samo o sobě zajisté nelze považovati za jednání příčící se dobrým mravům soutěže, jinak tomu však jest, stalo-li se tak za okolností v tomto případě zjištěných, kde obecenstvo bylo klamáno. Přidávání knih bylo by jen tehdy nezávadné, kdyby bylo zjištěno, že dovolatel prodává skutečně jen dobré a hodnotné zboží a že se spokojuje s normálním ziskem, že tudíž jeho zisk jest o cenu přídavku menší (srov. Skála: Nekalá soutěž, str. 78). To se však nestalo v souzeném případě.

Čís. 12401.

Nenapadla-li strana právní názor vyslovený ve zrušovacím usnesení odvolacího soudu, ač byla vyhražena pravomoc, nemůže to doháněti v dovolání z napotomního rozsudku odvolacího soudu.